

و آنها را مرخص کرد و آمدند خانه ما را خراب کردند و آنها که دلشان نمیسوزد در خانه خودشان نشسته اند بنده عرض میکنم رفتن پسر حاج میرزا حسن آقا و غیره مثل همان روزی است که بروند و آذربایجان را آتش بزنند آنوقت بعضی از آقایان مثل آقای شاهزاده اسدالله میرزا میفرمایند و کیل ترکان از کجا میدانند افعال اینها را مگر شما در تهران نبودید مگر ندیدید افعال حاجی میرزا حسن و پسر او را همین حاجی میرزا حسن حکم کرد که آذربایجان را آتش بزنند حال شاهزاده اسدالله میرزا میفرمایند من نمی دانم هیچکس نمیتواند بگوید من افعال حاجی میرزا حسن و پسر او را ندانم یا اینکه بگوید بیائید تسهیل بکنیم مجازات اینها را چطور تسهیل بکنیم در صورتیکه تسهیل اینها در مجازات قوت دامن بجمعه علی میرزا است و بنده عرض میکنم که اگر بخواید از حکم هیئت مدیره قدری بکاهید باید بوکلای آذربایجان بگوئید بروند و تمارک آذربایجان را ببینند این مسئله عیناً مثل اعلانیه است که بدیوارهای فارس چسبانیدند و صورت آنرا برای نمایندگان فرستادند بگریید بخوانید و ببینید چه نوشته اند .

مقتصر السلطان - بنده عرض میکنم باید ملاحظه کرد که حکم هیئت مدیره را مگر در مجلس تصدیق کردند و خورد اسدالله میرزا نطق مفصلی کردند و تصدیق نمودند چگونه ما امروز میتوانیم این اشخاص را که تمام ایشان معلوم الحال هستند چه آنهاست که در آذربایجان بودند و چه میرزا آقای مجاهد و غیره که حال آنها بر ما مکشوف است اینها را بفرستیم در عدلیه محل حسینعلی و حسین کالاش آستارا که در عدلیه میخواهند تطهیرشان نمایند و حال اینکه چقدر سادات محترم را کشته اند و یکی از منسوبین آقای حاجی میرزا رضاخان را که سید محترمی بوده است باکوله کشته اند بنده هرگز نمیتوانم چنین رأی بدهم .

وکیل الرعایا - بنده میخواهم آقایان به ریاض بنده متوجه شوند این اشخاص در وقتی میتوانند در این مملکت یک مجالی برای خودشان ببینند که ما بکنی بخواهیم باز یک حرج و مرج ممتدی در این مملکت ببینیم وجود اینهاست که در این مملکت هستند باندازه مضر است بخانواده بشری که مثل یک میکروب وبا است که در رودخانه بقلب این ریخته اینها دشمن خانواده بشری هستند ولیکن یک چیز دیگر هست که میفرمایند هیئت مدیره حکم مجازات اینها را فرداً فرد بموقع اجرا فرستاد و مجری نشد بنده در این خصوص اطلاع کامل دارم که برای هیئت مدیره یک همچو موقعی پیدا شد حکم فرد فرد اینها کرده است ولی برای هیئت مجریه حکم باعدم اینها نکرده اند ولیکن حکم کردند که حبس باشند و یک همچو حکمی کردند که دولت ایران هیچوقت آزادی اینها را نمی تواند ببیند و این امری است که بین این هر دو است که اینقدر حبس باشند که بپایند حالا آنچه بنده تصور میکنم این است که دود فیه یک حکمی برافراذین آنها که هر یک از اینها بکدام محبسها فرستاده شود مجدداً صادر شود یا اینکه از هیئت وزراء بخواهند که حکم هیئت مدیره را در باره اینها اجرا نمایند و بنده گمان نمیکنم که کسی از ایرانیست و اسلامیت بهر مندم باشد تصور کند که اینها مستغفل

شوند چون در میان اینها اشخاصی هست که اگر آنها نبودند در زمین خداوند جهنم را خلق نمیکرد اینها اینقدر جنایت دارند خداوند بر ما رحم کرد و اینها بر ما رحم نکردند .

وزیرزاده - بنده کلیتاً صلاح میدانم و معتقد نیستم که اینگونه مسائل بمجلس مقدس بیاید ولی اینکه صحبت از احکامات هیئت مدیره میشود بنده احکامات هیئت مدیره را مطاع میدانم ولی این اظهارات جناب معاون وزارت داخله که برادر آقای وثوق الدوله هستند خیلی اسباب زحمت خیالی بنده شده بنده عقیده ام این است که این مطلب باید رجوع به هیئت وزراء شود اگر حکم شفاهی داده شده است معلوم است که در موقع اجراء خواهد آمد و معلوم می شود که حکم کتبی صادر نشده است .

مقیم السلطنه - حکم کتبی الان در کمیسیون داخله حاضر است و بتوسط رئیس مجلس هم داده شده است .

رئیس - بیشتر از این مذاکره در این مطلب لازم نیست حالا برابورت کمیسیون رأی میگیریم اگر تصویب شد که فیه و الا رجوع میشود به هیئت وزراء .

مقیم السلطنه - در این میخواهید رأی بگیریید که حکم هیئت مدیره صحیح است یا خیر ؟

حاج سید نصر الله - رأی میگیریم که حکم هیئت مدیره قاطع هست یا نیست .
(گفتند البته قاطع است)

حاج سید نصر الله - پس اگر قاطع است چرا رأی میگیرید .

رئیس - ده دقیقه تنفس است (مجدداً جلسه تشایل شد)

وحید الملک - بنده رسماً از عضویت کمیسیون داخله استعفا میدهم .
(شروع بشور در بودجه موقتی وزارت داخله

گردید در ماده (۲) و (۳) راجع بکابینه وزارت داخله و دایره شمال شور شده بواسطه اینکه عده کافی نبود اخذ رأی موکول بجلسه آتیه گردید .
رئیس - موضوع مذاکرات جلسه آتیه روز پنجشنبه ۲۷ خواهد بود (دستور آن جلسه را بقرار ذیل اعلام نمودند تتمه بودجه وزارت داخله راپورت کمیسیون بودجه راجع بمخارج مسافرت ۱۲ نفر شاگردان ایرانی که بایران مراجعت خواهند کرد) (مجلس مقارن مغرب ختم گردید)

خلاصه مذاکرات جلسه ۶۳ صورت خلاصه مذاکرات مجلس روز پنجشنبه ۲۷ شهر صفر ۱۳۲۸

مجلس تقریباً ۳ ساعت و نیم قبل از غروب آفتاب در تحت ریاست آقای مستشارالدوله تشکیل شده صورت مجلس روز سه شنبه ۲۵ قرائت گردید چهار فقره تلگراف واصله از عراق و قزوین و تبریز و مشهد راجع بترتیب استقراض داخلی قرائت و اظهار شد هیئت وزرای عظام در این خصوص ترتیبی داده و بمجلس پیشنهاد خواهند نمود .

راپورت کمیسیون بودجه راجع بودجه موقتی وزارت داخله قرائت و ترتیبی که ذیلاً مندرج است پس از مباحثات لازم در هر یک از مواد آن اخذ رأی دلمنی شده و با اکثریت تصویب گردید .

(ماده دوم) کابینه از قرار پیشنهاد وزارت داخله ماهیانه سیصد و ده تومان تصویب کمیسیون دو بیست و پنججاه تومان موافق تصویب کمیسیون رأی گرفته و از (۵۵) نفر نمایندگان حاضر با اکثریت (۳۱) رأی مجلس تصویب نمود که ماهیانه دو بیست و پنججاه تومان بکابینه وزارت داخله داده شود .

(ماده ۳) شعبه تحقیق از قرار پیشنهاد وزارت ماهیانه صد و نود تومان تصویب کمیسیون صد و بیست تومان از ۵۵ نفر نمایندگان حاضر با اکثریت ۳۷ رأی مجلس تصویب نمود ماهیانه (یکصد و بیست) تومان بشعبه تحقیق داده شود .

(ماده ۴) شعبات شمال و جنوب غرب شرق مرکزی و پلیس و زندان و امنیه چون حقوق هر یک از شعبات متساوی بود لهذا در این شش شعبه یک مرتبه رأی گرفته شد کمیسیون بودجه برای هر یک از شعبات ماهیانه دو بیست و چهار تومان تصویب کرده بود پس از مذاکرات لازم بطوریکه کمیسیون تصویب نموده بود اخذ رأی شده و از ۵۲ نفر نمایندگان حاضر با اکثریت ۴۴ رأی مجلس تصویب نمود که ماهیانه بهر یک از شعبات مزبوره فوق مبلغ دو بیست و چهار تومان داده شود .

(ماده ۱۰) شعبه انتخابات و حفظ الصحه و احصائیه از قرار پیشنهاد وزارت داخله ماهیانه دو بیست و ده تومان تصویب کمیسیون صد و نود تومان از [۵۰] نفر نمایندگان حاضر با اکثریت [۴۴] رأی تصویب شد که ماهیانه [یکصد و نود] تومان بشعبه انتخابات و حفظ الصحه و احصائیه داده شود .

(ماده ۱۱) شعبه ترجمه و تفتیش پیشنهاد وزارت ماهیانه دو بیست و ده تومان تصویب کمیسیون صد و هشتاد تومان از [۵۳] نفر نمایندگان حاضر با اکثریت [۴۰] رأی مجلس تصویب نمود که ماهیانه [یکصد و هشتاد] تومان بشعبه ترجمه و تفتیش داده شود .

(ماده ۱۲) شعبه محاسبات از قرار پیشنهاد وزارت ماهیانه صد و چهار تومان تصویب کمیسیون یکصد تومان از [۵۴] نفر نمایندگان حاضر با اکثریت [۴۶] رأی مجلس تصویب نمود ماهیانه مبلغ [یکصد و سه] تومان بشعبه محاسبات وزارت داخله داده شود .

(ماده ۱۳) شعبه پرسنل پیشنهاد وزارت ماهیانه صد و بیست تومان تصویب کمیسیون یکصد تومان از (۵۵) نفر نمایندگان حاضر با اکثریت [۴۳] رأی تصویب شد که ماهیانه [یکصد و نود] تومان بشعبه پرسنل داده شود .

(ماده ۱۴) شعبه مرموزات از قرار پیشنهاد وزارت داخله ماهیانه یکصد و سی تومان پیشنهاد وزارت داخله رای گرفته و از [۵۵] نفر نمایندگان حاضر با اکثریت [۴۱] رأی تصویب شد که ماهیانه مبلغ [یکصد و سی] تومان بشعبه مرموزات وزارت داخله داده شود .

(ماده ۱۵) شعبه ارسال مراسلات از قرار پیشنهاد وزارت ماهیانه شش صد و شصت تومان تصویب کمیسیون چهار صد و هشتاد تومان از [۵۵] نفر نمایندگان حاضر با اکثریت [۴۲] رأی مجلس تصویب نمود که مبلغ [چهار صد و هشتاد] تومان ماهیانه بشعبه ارسال مراسلات داده شود .

(ماده ۱۶) شعبه اثاثیه از قرار پیشنهاد وزارت صد و بیست تومان تصویب کمیسیون نود تومان از [۵۸] نفر نمایندگان حاضر با اکثریت [۳۷] رأی مجلس

تصویب نمود مبلغ [نود تومان] ماهیانه بشعبه انانیه داده شود.

[ماده ۱۷] شعبه تنظیمات پیشنهاد وزارت ماهیانه صد و سی پنج تومان تصویب کمیسیون هشتاد و سه تومان از [۵۵] نفر نمایندگان حاضر با کثرت [۴۹] رای تصویب شد که مبلغ هشتاد و سه تومان ماهیانه شعبه تنظیمات وزارت داخله داده شود.

[ماده ۱۸] پیشخدمتان از قرار پیشنهاد وزارت ماهیانه دو بیست و ده تومان تصویب کمیسیون دو بیست و پنج تومان از [۵۰] نفر نمایندگان حاضر با کثرت (۳۹) رای مجلس تصویب نمود مبلغ دو بیست و پنج تومان ماهیانه به پیشخدمتان وزارت داخله داده شود.

[ماده ۱۹] فراشان از قرار پیشنهاد وزارت داخله نود تومان تصویب کمیسیون صد و هفده تومان [در این ماده آقای میرزا کیخسرو پیشنهاد نمود دوازده تومان موجب یک نفر نایب از صد و هفده تومان موضوع شده و در مابقی رای گرفته شود در قابل توجه بودن این پیشنهاد رای گرفته با کثرت رد و قابل توجه نگردید پس از آن بتصویب کمیسیون رای گرفته از [۵۳] نفر نمایندگان حاضر با کثرت (۴۵) رای مجلس تصویب نمود مبلغ یکصد و هفده تومان ماهیان بمفراشان وزارت داخله داده شود.

[ماده ۲۰] تانچی و باشماچی و سرایدار از قرار پیشنهاد وزارت ماهیانه [پنججاه] تومان تصویب کمیسیون پنججاه و پنج تومان از [۵۳] نفر نمایندگان حاضر با کثرت (۳۶) رای تصویب شد که ماهیانه مبلغ ۵۵ تومان بشعبه مزبور داده شود.

[ماده ۲۱] مخارج و ملزومات از قرار پیشنهاد وزارت داخله شصت و شش تومان و شش قران تصویب کمیسیون دو بیست و هشتاد و یک تومان و شش قران از [۵۱] نفر نمایندگان حاضر با کثرت (۴۷) رای مجلس تصویب نمود که مبلغ دو بیست و هشتاد و یک تومان و شش قران از باب مخارج و ملزومات بوزارت داخله داده شود.

[راپورت کمیسیون بودجه راجع بخرج راه] [۱۰] نفر شاگردان ایرانی محصلین اسلامبول قرائت پس از مذاکرات لازم رای گرفته و بطوریکه کمیسیون تصویب نموده بود از [۵۱] نفر نمایندگان حاضر با کثرت [۴۰] رای مجلس تصویب نمود که مبلغ [یکهزار تومان] خرج راه بانها داده شود که بهران آمده مشغول تعلیم و تنظیم اداره پلیس شوند رئیس جلسه آتیه را بروز شنبه و دستور آن جلسه را بقرار ذیل اعلام نموده شور در بقیه راپورت کمیسیون قوانین مالیه راجع بانحصار نمک و مالیات نوافل راپورت کمیسیون پست و تلگراف راجع به تخفیف قیمت مخابرات و مراسلات ارباب جرائد راپورت کمیسیون داخله راجع ببودجه امنیه

[مجلس مقارن غروب ختم گردید]

جلسه ۶۴

صورت مجلس یوم یکشنبه غره

ربیع المولود ۱۳۲۸

مجلس سه ساعت قبل از غروب در تحت ریاست آقای ممتازالدوله نایب رئیس دوم منعقد گردید.

(معاضد الملک خلاصه مذاکرات جلسه قبل را قرائت کرد)

نایب رئیس - در صورت مجلس ملاحظه دارید ؟

آقامیرزا ابراهیم خان - آنروز اگر نظر مبارک باشد بنده تقاضا کردم که بقدر امکان کلمات فرانسواستعمال نکنیم اغلب آقایان تصدیق کردند عوض لفظ پرسنل تشخیصات نوشته شود.

نایب رئیس - این يك مطلب علیحده است در صورت مجلس ملاحظه دارید بفرمائید.

آقا سید محمد رضا - اسامی غائبین در صورت مجلس نوشته نمیشود.

نایب رئیس - در نظامنامه داخلی نیست که اسامی غائبین در صورت مجلس نوشته شود دستور امروز بدو در راپورت کمیسیون قوانین مالیه در بعضی از مواد قانون نمک است بعد راپورت کمیسیون قوانین مالیه است در بعضی از مواد قانون مالیات نوافل و شور در راپورت کمیسیون پست و تلگراف در خصوص تخفیف قیمت مخابرات ارباب جرائد.

حاج آقا شیرازی - قرار بود روز های یکشنبه و شبهای پنجشنبه جلسه خصوصی از برای ترتیب امور مهمه منعقد شود.

نایب رئیس - چون روز شنبه روز وفات حضرت ختمی مرتبت ص بود مجلس را تعطیل و امروز عوض روز شنبه مجلس منعقد شده است (در این موقع شروع بقرائت راپورت کمیسیون قوانین مالیه راجع به نمک گردیده در ماده راجع بخریداری معادن شخصی بایستی مالیات به نمکی که خود صاحب معدن استخراج میکند از قرار هر هزار مثقال نمک هزار و پانصد دینار در این خصوص مذاکرات زیاد بعمل آمد بالاخره چون اختلاف زیادی در آراء ظاهر شد آقای مؤتمن و آقای کاشف هر يك پیشنهادی نمودند و در قابلیت توجه آنها رای گرفته شد لکن بهیچوجه قابل توجه ندانستند بالاخره لزوماً مجدداً عودت بکمیسیون نمود راپورت کمیسیون قوانین مالیه قرائت شد تبصره که راجع بسایر مواد نوشته شده بود قرائت نموده خواستند اخذ رای نمایند.

آقامیرزا احمد - اخذ رای مخفی مخالف اصل ۳۸ قانون اساسی است (واصل ۳۸ قرائت نمود مشعر بر اینکه طوری باید اخذ رای شود که روزنامه نویس و تماشاچی هم بتوانند بفهمد چه رای داده شد)

نایب رئیس - اگر نظامنامه سابق و نظامنامه مالیه مجلس را ملاحظه بفرمائید خواهید یافت که رای مخفی هست و مخالفتی هم با قانون اساسی ندارد برای اینکه نتیجه آراء قرائت میشود علاوه همان آراء مخفی علناً شماره میشود و داخل در این مباحثه نمیشوم و رای میگیریم هر کس این تبصره را بطوریکه قرائت شد صحیح و لازم میدانند گلوله سفید و هر کس تصویب نمی کند گلوله سیاه بیاندازد (رای گرفته شده)

معاضد الملک نتیجه آراء را باینطور اعلام نمود عده حضار (۵۲) پنججاه و دو نفر گلوله سفید علامت قبول چهل و دو گلوله سیاه علامت رد سه امتناع هفت (۷) .

رئیس - پس این تبصره با کثرت پذیرفته

شد [در جزء چهارم از فقره ثانیه راجع باینکه از اتومبیل در ورود بشهر یکتومان گرفته شود رای گرفته شد باینطور.]

رئیس - هر کس تصویب میکند از اتومبیل یکتومان گرفته شود گلوله سفید والا گلوله سیاه بیاندازد نتیجه آراء را معاضد الملک اظهار کرد عده آراء (۵۲) پنججاه و دو نفر گلوله سفید علامت قبول چهل و دو گلوله سیاه علامت رد سه امتناع هفت در جزء دیگر که از اتومبیل شش قران گرفته شود رای گرفته شد.

عده حضار ۵۳ گلوله سفید چهل و شش ۴۶ گلوله سیاه علامت رد سه امتناع چهار جزء دیگر که از دلجان چهار قران گرفته شود رای گرفته شد عده حضار پنججاه و پنج ۵۵ گلوله سفید علامت قبول پنججاه و یک ۵۱ گلوله سیاه علامت رد نداشت امتناع سه .

در جزء دیگر که از امبوس Omnibousse چهارده قران گرفته شود رای گرفته شد عده حضار پنججاه و شش نفر ۵۶ گلوله سفید علامت قبول چهل و هفت گلوله سیاه علامت رد ۳ امتناع هفت ۷ در جزء دیگر که از گاو بارکش سه شاهی و از قاطر واسب و یابو پنجشاهی و از شترش شاهی گرفته شود رای گرفته شد عده حضار پنججاه و شش (۵۶) گلوله سفید و یک (۳۱) گلوله آبی شانزده امتناع نه .

رئیس - حالا بقدر ده دقیقه تنفس است. مجدداً مجلس منعقد شده و شروع به شور در بقیه راپورت کمیسیون قوانین مالیه راجع بقانون مالیات نوافل گردیده ماده دوم قرائت شد چون اختلاف آراء در راپورت کمیسیون ظاهر بود آقای عن الملک پیشنهادی نمودند قرائت شد.

نایب رئیس - هر کس این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام نمایند قابل توجه نشد پیشنهادی محمد هاشم میرزا و شاهزاده اسدالله میرزا نمودند به قابلیت توجه هر يك اخذ رای بقیام و قعود شد لکن قابل توجه ندانستند آقای حاجی آقای شیرازی پیشنهادی نمودند در قابل توجه بودن آن رای گرفته شد و پذیرفته نشد.

نایب رئیس - پس به راپورت کمیسیون رای میگیریم هر کس راپورت کمیسیون را تصویب مینماید مهره سفید و هر کس رد میکند مهره سیاه خواهد انداخت رای گرفته شد عده حضار پنججاه و شش (۵۶) مهره سفید بیست و هشت ۲۸ مهره سیاه بیست و دو (۲۲) امتناع شش (۶)

نایب رئیس - این مطلب مثل آن ماده سابق است که رای گرفتیم و اکثریت تام حاصل نبود و آقا شیخ محمد گفتند مخالف قانون اساسی است پس این مطلب هم میماند تا آن مسئله معلوم شود چون جلسه خصوصی خواهیم داشت مجلس را ختم می کنیم دستور جلسه آتیه از این قرار است بقیه شور در راپورت کمیسیون قوانین مالیه در باب نوافل راپورت کمیسیون پست و تلگراف در باب تخفیف قیمت مخابرات ارباب جرائد بقیه راپورت کمیسیون بودجه راجع ببودجه امنیه .